

Samhällsbyggnadsnämnden

Protokoll

Sammanträdesdatum: 2026-10-21

Tid: kl. 09:00-17:00

Plats: Förvaltningshuset, Amsterdam

Paragrafer: §§236-238

Justeringsdatum: 2026-10-21

Anslag sätts upp: 2026-10-21

Anslag tas ned: 2026-11-12

Sekreterare Anette Paulsen

Ordförande Anders Ekman (C)

Justerare Christer Larsson (SD)

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla.

Protokollets förvaringsplats: Förvaltningshuset Arkiv plan 3

Närvaro

Ledamöter	Närvarande	Frånvarande	Tjänstgörande ersättare
Elin Lundgren, vice ordf. (S)	x		
Kent Edin (S)	x		
Moa Mörk (S)	x		
Mårten Gulin (MP)	x		
Anders Ekman, ordförande (C)	x		
Azad Taher (L)	x		
Rosmari Holmgren (KD)	x		
Mikael Brodin, 2: a vice ordf. (M)	x		
Bengt Nises (M)	x		
Maria Ahlmén (M)	x		
Seppo Laine (V)	x		
Christer Larsson (SD)	x		
Christoffer Larsson Othén (SD)	x		
Ersättare			
Per Lagheim (S)	x		
Tomas Falk (MP)	x		
Erik Holmestig (C)	x		
Björn Belin (L)	x		
William Lund (KD)	x		
Henrik Ahlstedt (M)	x		
Christian Gruffman (M)		x	
Krister Nilsson (SD)		x	
Åsa Norling (SD)	x		

Övriga närvarande
Eva Jackson, sektorchef
Anette Paulsen, nämndsamordnare

Justerare	Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Sid 3(11)

Sammanträdesdatum 2026-10-21

Ärendelista

- § 236 Taxa år 2027 för ansöknings- tillsyns- och kontrollavgifter med anledning av övertagandet av nya lagområden
- § 237 Taxa för miljöbalken och strålskyddslagen – revidering
- § 238 Uppdatering av delegeringsordningen med anledning av övertagandet av nya lagområden.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-10-21

§ 236 Taxa år 2027 för ansöknings- tillsyns- och kontrollavgifter med anledning av övertagandet av nya lagområden

Diarienummer: 26SBN308

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Taxa år 2027 för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter och lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt kontrollavgift enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, enligt bilaga.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att ge Samhällsbyggnadsnämnden rätt att räkna upp taxan årligen, baserat på kommunalt Prisindex (PKV) för oktober månad året innan uppräkningsen ska börja gälla.

Beslutet justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden tar från årsskiftet 2026/2027 över ansvaret för prövning, tillsyn och kontroll på lagområdena alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och vissa receptfria läkemedel från Socialnämnden.

En befintlig taxa gäller för år 2026. Taxan ger Socialnämnden rätt att räkna upp taxans avgifter årligen, baserat på kommunalt Prisindex (PKV).

Kommunfullmäktige (KF) behöver nu besluta att den rätten ska övergå till Samhällsbyggnadsnämnden från och med år 2027.

I samband med övertagandet föreslås också vissa justeringar i taxan. Behovet av justeringarna har framkommit över tid, vid tillämpningen av nu gällande taxa. Justeringarna redovisas här kortfattat i punktform och finns också redovisade i bilaga 1.

Upplägget och nivåerna i taxan förblir i stort lika som innan. Taxan kommer efter inlämning, men före nämndsmötet, att ha räknats upp med PKV oktober 2026. Bifogat underlag, bilaga 1, kommer inför mötet att ersättas med ett

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-10-21

uppräknat dokument som innehåller 2027 års föreslagna taxa. Bilaga 2, 2027 års taxedokument tillförs ärendet först efter att uppräknningen har skett.

Justeringar, färgmarkerade i bilaga 1:

Högre avgift för skrivning av kunskapsprov, för att få faktisk kostnadstäckning. Avgiften behöver ta höjd även för de högre kostnader vi har vid provskrivning med tolk och med uppläsning av frågorna. I dagsläget täcker avgiften bara 'vanlig' provskrivning i grupp. Avgiften bör framgent läggas på en nivå där den, utslagen på kollektivet, täcker kommunens samtliga kostnader för kunskapsprovet.

Likställighetsprincipen gör att extra kostnad för tolk och uppläst prov inte kan belasta enbart provskrivare med det särskilda behovet.

Avgift vid avbokning av provskrivning med kort varsel. Vi har förberedelse- och inställelsekostnader för provskrivningarna. Kostnaden är avsevärt högre för prov med tolk. Avgiften för att skriva provet är lika för alla, avgift vid sen avbokning bör däremot kunna diversifieras så att varje avbokning bär sin kostnad, utan att strida mot likställighetsprincipen.

Höjda påminnelseavgifter, för att få kostnadstäckning och förhoppningsvis ge motivation att undvika förseningar.

Högsta rörliga tillsynsavgift debiteras vid utebliven restaurangrapport.

Skyldighet att lämna restaurangrapport är lagstadgad, dessutom baserar vi vår årliga tillsynsdebitering på de uppgifter som lämnas i rapporten. Det är därför motiverat att debitera högsta avgift om ingen rapport lämnas.

Rörlig tillsynsavgift vid servering, debiteras från och med omsättning 1 liter, istället för från och med omsättning 0 liter. Vid ingen eller minimal omsättning är det inte motiverat att debitera rörlig tillsynsavgift. Att den fasta avgiften debiteras motiveras av att inre tillsyn bedrivs så länge tillståndet består.

Ärendet behöver behandlas i KF före årsskiftet. Samhällsbyggnadsnämnden bör därför besluta om omedelbar justering av sitt beslut.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Sid 6(11)

Sammanträdesdatum 2026-10-21

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse, dnr 26SBN308-1
- Underlag taxebelopp 2027, dnr 26SBN308-2

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-10-21

§ 237 Taxa för miljöbalken och strålskyddslagen – revidering

Diarienummer: 26SBN311

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att från och med år 2027 övergå från fasta årliga tillsynsavgifter till efterhandsdebitering av tillsyn enligt miljöbalken, avseende öppen förskola.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att höja timtaxan i taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens med 3.0% (PKV okt -26). Beslutet gäller från och med den 1 januari 2027.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta revideringarna i taxa inom miljöbalken och strålskyddslagen att gälla från och med den 1 januari 2027.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att fullmäktige bereder ärendet för jävsnämndens räkning, så att beslut för båda nämnderna kan ske vid samma tidpunkt.

Besluten justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Taxan inom miljöbalkens och strålskyddslagens tillsynsområde har inför år 2027 reviderats med anledning av övergången till efterhandsdebitering av tillsyn enligt miljöbalken, avseende tatuerings-, piercing- och fotvårdsverksamheter som beslutades på majnämnden, 2026-05-27 § 127 (26SBN164).

Förvaltningen har uppmärksammat att även öppen förskola är en lämplig verksamhetskategori att inkludera i ett första steg.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås därför besluta att lägga till öppen förskola till de kategorier som övergår till efterhandsdebitering från och med år 2027. Förslaget ingår i bifogad revidering.

Revideringen berör främst taxans bilagor. Avgifterna för verksamhetskategorier har där specificerats som antingen fasta årliga avgifter eller timavgifter. En övergripande översyn och renodling av bilagorna har gjorts:

Justerare			Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Sid 8(11)

Sammanträdesdatum 2026-10-21

Bilaga 1 och 2 redovisar nu enbart de verksamhets kategorier som debiteras fasta årliga avgifter. Timavgiftsdebitering framgår sedan tidigare i själva taxan och är därför onödig att ha med i bilagorna.

Bilaga 3 som översatte avgiftsklass till tillsynstimmar har utgått. Nu anges antal tillsynstimmar som fast årlig tillsynsavgift baseras på, vid respektive verksamhetskod i bilaga 2.

Bilagorna har också reviderats med anledning av ändringar i miljöbalken och miljöprövnings- förordningen, på bland annat områdena avfall och vattenbruk.

Det har funnits ett behov av att förtydliga taxan avseende debitering i ansökningsärenden som återkallas av sökanden, ersätts av ett nytt ansökningsärende, avvisas på grund av att inte tillräckliga underlag lämnas eller av annan anledning avskrivs utan beslut i sak, men där förvaltningen har lagt ner arbete. Ett förtydligande har därför lagts till i § 11 i taxan.

De föreslagna taxeändringarna berör i förkommande fall även jävsnämnden. Enligt 5 kapitlet 26 § kommunallagen ska ett ärende, innan det avgörs av fullmäktige, ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.

Samhällsbyggnadsnämnden bör därför föreslå att fullmäktige bereder ärendet för jävsnämndens räkning, så att beslut för båda nämnderna kan ske vid samma tidpunkt.

För att hinna behandlas vid kommunstyrelsens möte den 27 oktober 2026, föreslås det här ärendet bli föremål för omedelbar justering.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse, dnr 26SBN311-1
- Taxa 2027 MB och SSL, dnr 26SBN311-2
- Taxebilaga 1, dnr 26SBN311-3
- Taxebilaga 2, Tillsynstid vid årlig tillsynsavgift, dnr 26SBN311-4

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-10-21

§ 238 Uppdatering av delegeringsordningen med anledning av övertagandet av nya lagområden.

Diarienummer: 26SBN307

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anta delegeringsordning för lagområdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, i enlighet med förslag i bilaga 1, att gälla från och med den 1 januari 2027.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att ändra avsnitten 8.4 – 8.6 i nämndens gällande delegeringsordning, i enlighet med förslag i bilaga 1, att gälla från och med den 1 januari 2027.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att ändra avsnitt 2.3.1. i nämndens gällande delegeringsordning, i enlighet med förslag i bilaga 1, att gälla omedelbart.

Beslutet ska justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden tar från årsskiftet 2026/2027 över ansvaret för prövning, tillsyn och kontroll på lagområdena alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och vissa receptfria läkemedel från Socialnämnden.

Socialnämnden har beslutat om en delegeringsordning för år 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås nu besluta om en ny delegeringsordning som ska börja gälla från och med den 1 januari 2027.

I den föreslagna delegeringsordningen föreslås också vissa justeringar jämfört med rådande ordning. Behov av justeringar har tydliggjorts över tid i dialog med verksamhetsutövare. Motiveringen är att förenkla för verksamhetsutövarna genom att möjliggöra kortare ansökningstider och kortare ledtid mellan brist och sanktion. Samhällsbyggnadsnämnden sammanträder också mer sällan än Socialnämndens myndighetsutskott, vilket i vissa fall ger ett behov av ökad delegation till tjänstemännen för att bibehålla nuvarande ansökningstider.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Sid 10(11)

Sammanträdesdatum 2026-10-21

Övertagandet ger också konsekvenser för ett par av Samhällsbyggnadsnämndens befintliga delegeringsavsnitt. Viss delegering integreras i nya större avsnitt när all prövning och tillsyn inom de lagområdena samlas under samma nämnd och ett avsnitt utgår.

Samtidigt önskar enheten Verksamhetsstöd vid verksamheten Verksamhetsservice göra en justering i avsnitt 2. i gällande delegeringsordning: Delegationen i p. 2.3.1 ska spegla förvaltningens arbetssätt och vara funktionell. Därför föreslår förvaltningen att delegat ska bytas från sektorchef till beslutsattesterande chef enligt nämndens beslutande attestförteckning.

Bifalla ansökan om tillstånd till och med kl 03.00 – flyttas till gruppchef, för kortare handläggningstid. Beslut om tid efter kl 01.00 ligger idag på myndighetsutskottet. Eftersom serveringstid till och med kl. 03.00 har 'normaliserats' och kan ges stadigvarande i Gävle kommun, finns det inte längre anledning att behandla varje sådant beslut i nämnd.

Avslå ansökningar med serveringstid fram till kl 03.00 – flyttas till enhetschef, ger snabbare avslagsbeslut, vilket ger möjlighet till snabbare överklagande och slutligt avgörande i ärendet. Delegation ligger idag på myndighetsutskottet

Besluta (både bifall och avslag) om serveringstid efter kl. 03.00 **vid ett enstaka tillfälle** flyttas till gruppchef, för kortare handläggningstid. Vid enstaka tillfälle är tidsaspekten central. Delegation ligger idag på myndighetsutskottet.

Övriga beslut om serveringstid senare än kl 03.00 föreslås *inte* delegeras.

Varning – flyttas till enhetschef, ger snabbare beslut, vilket ger möjlighet till snabbare överklagande och slutligt avgörande i ärendet. Delegation ligger idag på myndighetsutskottet

Notera att återkallelse av tillstånd *inte* föreslås att delegeras.

Justeringar i Samhällsbyggnadsnämndens befintliga delegeringsordning:

Befintligt avsnitt 8.4 får en ny punkt.

Befintligt avsnitt 8.5 utgår

Befintligt avsnitt 8.6 flyttas in i nytt större avsnitt 12

Justerare			Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Sid 11(11)

Sammanträdesdatum 2026-10-21

Befintlig punkt 2.3.1. byte av delegat

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse, dnr 26SBN307-1
- Delegeringsordning med föreslagna ändringar och tillägg, dnr 26SBN307, dnr 26SBN307-2

Justerare			Utdragsbestyrkande